

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Kitaplarında Yer Alan Alevîlik ve Bektaşîlik ile İlgili Konuların Değerlendirilmesi

Fatma Şentürk

 <https://orcid.org/0000-0002-1349-5044> | fatmasenturkfatma07@gmail.com
Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Öz

Çalışmanın konusu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (DKAB) ders kitaplarında yer alan Alevîlik ve Bektaşîlik ile ilgili içeriğin incelenmesidir. Çalışma kapsamını 2018’de oluşturulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı’na uygun olarak hazırlanan, MEB Talim ve Terbiye Kurulu’nun 28 Mayıs 2018 tarihli 78 sayı kararıyla onayladığı Gezegen Yayıncılık’a ait 7. sınıf ve Gün Yayıncılık’a ait 12. sınıf ders kitapları oluşturmaktadır. Zira Alevîlik ve Bektaşîlik, yalnızca 7. ve 12. sınıf DKAB ders kitaplarında ele alınmıştır. Çalışmada DKAB müfredatında yer alan Alevîlik ve Bektaşîlik ile ilgili içeriğin hangi açıdan oluşturulduğunun tespiti amaçlanmaktadır. Alevîlik ve Bektaşîlik, 7. sınıf DKAB ders kitabı 5. ünite ve 12. sınıf DKAB ders kitabı 3. ünite “İslam Düşüncesinde Tasavvufi Yorumlar” kapsamında “Alevîlik ve Bektaşîlik” başlığı altında detaylı detaylı şekilde işlenmektedir. Ders kitapların doğru bir bilgi içeriğine sahip olması önem taşımaktadır. Bu nedenle DKAB ders kitaplarda yer alan bilgilerin incelenmesi zorunlu hâle gelmiştir. Alevîlik ve Bektaşîlik’e dair kavram ve konuların kitaplarda nasıl işlendiğinin incelenmesi, Alevîlik ve Bektaşîlik’in doğru anlaşılması ve anlatılması açısından önemlidir. Bu doğrultuda DKAB kitaplarındaki Alevîlik ve Bektaşîlik’e ait kavram ve erkânlar tespit edilmiştir. Çalışmamızın temel kaynaklarını Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (İlkokul 4, Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar), DKAB Dersi Öğretim Programı (Ortaokul 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar), 7. ve 12. sınıf DKAB ders kitapları oluşturmıştır. Çalışmamızda nitel yaklaşım ve literatür tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda Devlet’in gelenek mensuplarını muhatap alarak anlayışlarını müfredata yansıttığı anlaşılmıştır. Ancak Alevîlik ve Bektaşîlik çatısı altında değerlendirilen bütün gruplardaki ortak kabullerin hepsinin özelliklerini içinde barındıracak şekilde bir anlatım yakalanamadığı da görülmüştür. Kitaplarda, Alevî ve Bektaşîlik geleneğinin ana kaynakları Buyruk ve Makalat kullanılarak verilen bilgilerin doğruluğunun teyit edildiği anlaşılmıştır. Buna karşın kitaplarda Alevîlik ve Bektaşîlik kavramlarının ‘aynı’ olarak değerlendirmesi, içlerinde barındırdıkları farklılıklara yer verilmemiş olması isabetli bulunmamıştır. Konunun muhtevasının uzmanlar tarafından daha kapsamlı bir şekilde araştırılarak ortaya konulması ve DKAB branş öğretmenlerine yönelik seminerler düzenlenmesi faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler

İslam Mezhepleri Tarihi, Öğretim Programı, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi, Alevîlik, Bektaşîlik.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Kitaplarında Yer Alan Alevîlik ve Bektaşîlik ile ilgili Konuların Değerlendirilmesi” adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	26.07.2023
Kabul Tarihi	14.08.2023
Yayın Tarihi	16.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat, Sosyal ve Davranış Bilimleri, Eğitim
Araştırma Alanı	Kelam, Mezhepler Tarihi
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempzyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/522
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	4. Oturum - 26 Ağustos 2023 Cumartesi 20:00 - 21:10
Telif Hakkı	© 2023 Fatma Şentürk. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Şentürk, Fatma. “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Kitaplarında Yer Alan Alevîlik ve Bektaşîlik ile ilgili Konuların Değerlendirilmesi”. 3. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 257-260. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

Evaluation of the Subjects Related to Alevism and Bektashism of Religious Culture and Moral Knowledge in Course Books

Fatma Şentürk

 <https://orcid.org/0000-0002-1349-5044> | fatmasenturkfatma07@gmail.com
Master's Student, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye

Abstract

Subject of the Study; Examining the content of Alevism and Bektashism in the Religious Culture and Moral Knowledge textbooks. The scope of work; It consists of 7th grade textbooks of Planet Publishing and 12th grade textbooks of Gün Publishing, which were prepared as a result of the curriculum created in 2018 and approved by the Ministry of Education Education and Discipline Board with the decision of 78 numbers on May 28, 2018. Likewise; Alevism and Bektashism are only covered in 7th and 12th grade DKAB textbooks. Our problem in the study is to evaluate the aspect of the content related to Alevism and Bektashism in the Religious Culture and Moral Knowledge curriculum. Alevism and Bektashism, in the 5th unit of the 7th grade Religious Culture and Moral Knowledge textbook and in the 3rd units of the 12th grade Religious Culture and Moral Knowledge textbook, under the title of Sufi Interpretations in Islamic Thought, he had a detailed knowledge area called "Alevism and Bektashism". It has been brought together with students from many frameworks and a comprehensive content has been created. It is necessary to make the books a correct information content and to give the students the real information they will encounter in the society. For this reason, it becomes necessary to examine the information in the books. Examining how the concepts and subjects related to Alevism and Bektashism are handled in the books, understanding and explaining Alevism and Bektashism correctly reveals the importance of our study. The aim of our study is to investigate and evaluate which concepts or peoples belonging to Alevism and Bektashism are included in the Religious Culture and Moral Knowledge books. The main sources of our work; Religious Culture and Moral Education Curriculum (Primary School 4th, Secondary School 5th, 6th, 7th and 8th Grades), Religious Culture and Moral Knowledge Curriculum (High School 9th, 10th, 11th and 12th Grades), 7th and 12th Grades. class Religious Culture and Moral Knowledge textbooks. Qualitative approach and literature review method were used in our study. When we come to the conclusion of the study; The state, by addressing the members of the tradition, reflected their understanding in the curriculum. However, we could not find an expression that would include the characteristics of all the common acceptances in all groups evaluated under the roof of Alevism and Bektashism. Criticisms such as distorting the information given by using the main sources of this Alevis and Bektashi tradition, Buyruk and Maqalat, have been blocked. In addition, the concepts of Alevism and Bektashism were evaluated as 'same', their differences were not included, and this situation was not an accurate definition. It would be beneficial for the content of the subject to be researched more comprehensively by

experts and for the Religious Culture and Moral Knowledge branch teachers to be subjected to seminars and trainings in order to be informed about the subject.

Keywords

History of Islamic Sects, Curriculum, Religious Culture and Moral Knowledge Course, Alevism, Bektashism.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “Evaluation of the Subjects Related to Alevism and Bektashism of Religious Culture and Moral Knowledge in Course Books” presented at the 3rd Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-07-26
Accepted	2023-08-14
Published	2023-08-16
Category	Art & Humanities, Religion & Theology, Social and Behaviour Sciences, Education
Research Area	Religious Studies, Islamic Theology, Islamic Sects
Conference	:
Title	The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/522
Location & Date	Online - August 26-31, 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 4 - August 26, 2023, Saturday 20:00 - 21:10
Copyright	© 2023 Fatma Şentürk. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Şentürk, Fatma. “Evaluation of the Subjects Related to Alevism and Bektashism of Religious Culture and Moral Knowledge in Course Books”. <i>The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 257-260. Ankara: Oku Okut Press, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54